PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 21 Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, piątek 25 stycznia 1929 r.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

POLSKA A Z. S. R. R.

Prawda 22.I ogłasza notę posła Patka z dn. 19.I oraz werbalną notę Litwinowa z dn. 21.I w sprawie procedury podpisania protokułu ratyfikacyjnego paktu Kellogg'a.

Prawda 22.I w art. p. n. „Obłudna taktyka Polski" omawia notę posła Patka z dn. 19.I, twierdząc, iż Polska zdecydowała się na ratyfikację paktu Kellogg'a wskutek stanowiska mocarstw zachodnich, przedewszystkiem wobec stanowiska rządu francuskiego, którego poglądy na sowiecką propozycję ratyfikacji paktu posiadają szczególne znaczenie. Przemówienie Brianda w senacie w dn. 16.I dowiodło, iż kwestja przystąpienia Polski do proponowanego przez ZSRR protokułu ratyfikacyjnego omawiana była przez rząd polski wspólnie z rządem francuskim. Tłumaczy to liczne niedomówienia noty polskiej, która usiłuje nadać szczególną wagę sprawie proceduralnej. Polska dąży do rokowań, w których z jednej strony reprezentowany będzie ZSRR, z drugiej zaś wszystkie państwa bałtyckie, z Polską na czele. Polska usiłuje wykorzystać pokojową propozycję dyplomacji sowieckiej dla utworzenia przeciwsowieckiego bloku wojennego. Nie mając możności dania odmownej odpowiedzi na sowiecką propozycję, dyplomaci polscy chcą ją wykorzystać jako narzędzie swej zaczepnej polityki. Społeczeństwo sowieckie zostało powiadomione przez prasę o licznych szczegółach przeciwsowieckiej akcji polskiej. Stałe transportowanie broni z Francji do Polski jest bardziej wymowne niż pokojowe deklaracje ministra Zaleskiego. Społeczeństwo sowieckie nie ma żadnych złudzeń co do „polskiej pokojowości". Oświadczenia pokojowe prasy polskiej stanowią tylko odbicie dwulicowej polityki faszyzmu polskiego. Wkrótce ludność pracująca Polski wraz z ludnością państw, będących w przyjaźnych stosunkach z Polską, przekona się jak pokojowe dążenia ZSRR rozbijają się o knowania imperjalistów.

Izwiestja 22.I w komentarzach do tekstu noty posła Patka z dn. 19.I oświadczają, iż propozycja sowiecka weszła w stadjum realizacji. Należy ubolewać, iż rząd polski zwlekał tak długo ze swoją odpowiedzią. Obecnie jednak, gdy rząd polski zgodził się na prowadzenie pertraktacyj, znaczenie sowieckiej propozycji stało się niezaprzeczalne. Należy życzyć, aby pertraktacje dały szybki i pomyślny wynik. Zależy to wyłącznie od rządu polskiego, który będzie musiał zająć stanowisko względem ostatniej propozycji Litwinowa. Stanowisko rządu Z. S. R. R. pozostało niezmienne, poczynając od dnia 29.XII ubiegłego roku. Polska nota z dnia 19 stycznia utrzymuje, iż niema żadnej zasadniczej różnicy pomiędzy stanowiskiem Polski a państw bałtyckich. ZSRR jest zdania, iż różnica istnieje, ponieważ rząd ZSRR nie posiada żadnych wiadomości o stosunku państw bałtyckich, prócz Litwy do paktu Kellogga. Wszakże nie będzie rząd ZSRR zatrzymywał się nad tą formalną kwestją i o ile Rumunja i państwa bałtyckie są zdania, iż przyłączyły się już do paktu Kellogga, rząd ZSRR nie będzie miał zastrzeżeń przeciwko ich przyłączeniu się do projektowanego polsko-sowieckiego protokólu. Dalszy los inicjatywy sowieckiej uzależniony jest od stanowiska rządu polskiego, lecz już obecnie stwierdzić można sukces sowieckiej inicjatywy, która wskazała drogę ku utrwaleniu pokoju i zażegnaniu zbrojnych zatargów między narodami.

Prawda 22.I ogłasza p. n. „Wojownicze zamiary faszystów polskich" przedruk „rewelacyj" prasy niemieckiej o rzekomej tajnej konferencji uczestników wileńskiego zjazdu legionistów w majątku hr. Tyszkiewicza.

RUMUNJA A Z. S. R .R.

Izwiestja Odesskago Okrużkoma KPBU 19.I w art. z okazji 10-tej rocznicy powstania przeciwrumuńskiego w powiecie Chocimskim w Besarabji, oświadczają, iż Rumunja okupowała Besarabję dzięki gwałtowi i obłudzie. Od chwili okupacji Besarabji przez Rumunję, kraj ten rządzony jest terorem. Powstanie w powiecie Chocimskim było odpowiedzią na ten teror i na zdradę burżuazji besarabskiej. Sztandar walki o wyzwolenie Besarabji znalazł się w rękach niezamożnego włościaństwa. 10-ta rocznica tego powstania przypada w chwili, gdy ludność Besarabji gnębiona jest przez klęskę głodu. Gospodarka rumuńska zniszczyła kraj, krew się leje obficie w walce przeciwko okupantom, sytuacja zmieniła się w ciągu 10 lat tylko o ten jeden szczegół, iż podczas powstania chocimskiego ludność Besarabji pozbawiona była kierow-

...ictwa partji komunistycznej, obecnie zaś komuniści kroczą na czele walczących szeregów. Zmiana rządu w Rumunji stanowi tylko zmianę dekoracji. Obecny rząd rumuński nie zmieni stosunku poprzednich rządów do Francji i Anglji, będzie nadal wyprzedawał Rumunję bankierom londyńskim i paryskim. Bankierzy ci żądają zupełnego podporządkowania rumuńskiej polityki swym aspiracjom, żądają przedewszystkiem skierowania rumuńskiej polityki przeciwko Z. S. R. R. Prasa rumuńska rozpowszechnia kłamliwe pogłoski o tem, iż rząd Z. S. R. R. gotów jest rzekomo uznać okupację Besarabji przez Rumunję za stan prawny. Kłamstwo to nie zdoła oszukać ludności Besarabji. Besarabja wie, iż rząd sowiecki nie uznaje okupacji Besarabji, nigdy tej okupacji nie uzna i domaga się, aby Besarabji dano możność zadecydowania o swym losie. Robotnicy i chłopi besarabscy z broni[illegible]skają tę możność.

SPRAWY WEWNĘTRZNE.

ŻYCIE PARTYJNE.

Siegodnia 24.I donosi z Moskwy o licznych aresztowaniach, które zostały dokonane wśród zwolenników Trockiego z polecenia GPU. Redakcje pism sowieckich w Moskwie otrzymały w celu ogłoszenia urzędowy komunikat, w którym wytłumaczone są powody aresztowań. W komunikacie tym C. K. partji zarzuca zwolennikom Trockiego chwycenia się zakazanych w Z. S. R. R. metod walki politycznej. Metod tych chwycili się trockiści po raz pierwszy z okazji 10-tej rocznicy rewolucji październikowej, nawołując robotników moskiewskich do demonstracyj ulicznych. Po tym pierwszym objawie nielojalności trockistów nastąpiły inne: zwolennicy Trockiego utworzyli tajną organizację przeciwsowiecką, która usiłowała zorganizować strajk w przemyśle sowieckim i czyniła przygotowania do wojny domowej. Organizacja ta stała się ośrodkiem akcji wszystkich kontr-rewolucyjnych i przeciwsowieckich żywiołów w państwie. Zwolennicy Trockiego usiłowali również spowodować rozłam w międzynarodówce komunistycznej, Trocki zaś nie zawahał się ogłosić swych przeciwsowieckich deklaracyj w rosyjskiej emigracyjnej prasie białogwardyjskiej. Zmusiło to C. K. partji do traktowania trockistów jako kontr-rewolucjonistów. GPU. otrzymało polecenie aresztowania przywódców przestępczej organizacji i wydalenia niektórych trockistów z Moskwy. Komunikat wzywa wszystkich członków partji do zerwania stosunków z opozycją, która nie będzie nadal tolerowana. W innej depeszy z Moskwy pismo podaje, iż ogółem aresztowano w Moskwie przeszło 150 osób, w tej liczbie b. przewodniczącego sowieckiej misji handlowej w Paryżu, Mdiwaniego, publicystę Worońskiego, znanego komunistę Drobnisa, komunistę kaukaskiego Machtaradzego i innych. C. K. partji zwołał w Moskwie dzielnicowe konferencje partyjne, na których wydelegowani przez C. K. mówcy tłumaczą członkom partji konieczność zastosowanych względem opozycji represyj.

SPRAWY GOSPODARCZE.

Trud 12.I podaje, że komisarjat ludowy handlu zabronił w porozumieniu z komisarjatem ludowym komunikacji wywozu chleba z Moskwy i Leningradu.

Leningradskaja Prawda 5.I donosi, że komisarjat ludowy poczty zakazał urzędom pocztowym w Moskwie i w Leningradzie przyjmowania przesyłek pocztowych, zawierających artykuły spożywcze. Zakaz ten zahamować ma wywóz artykułów spożywczych z wielkich ośrodków przemysłowych do dotkniętych przez klęskę nieurodzaju okręgów południowych i wschodnich.

Leningradskaja Prawda 6.I podaje, że centralna rada gospodarstwa ZSRR zatwierdziła projekt rozwoju przemysłu w obwodzie Leningradzkim. Projekt ten przewiduje wydatkowanie: 57,5 miljonów rubli na rozbudowę zakładów „Krasnyj Putiłowiec", 20 milj. rubli na budowę nowych zakładów metalurgicznych w Leningradzie; 12,4 milj. rubli na budowę fabryki cementu; 5 milj. rubli na budowę tartaków w Nowogrodzie; 19,5 milj. rubli na budowę papierni w okręgu Onieżskim; 2,6 milj. rubli na budowę fabryki mebli leningradskiego trustu przemysłu drzewnego; 6 milj. rubli na budowę fabryki włókienniczej im. Dzierżyńskiego; 21 milj. rubli na budowę dwuch innych wielkich fabryk włókienniczych; 9 milj. rubli na budowę fabryki wyrobów lnianych w Pskowie i t. p. Wszystkie te inwestycje urzeczywistnione być mają w ciągu najbliższego 5-lecia.

NOTATKI I INFORMACJE.

RÓŻNE.

Wieczerniaja Moskwa 9.I donosi, iż akcja wysiedlania burżuazji z mieszkań w gmachach upaństwowionych i zmunicypalizowanych w Moskwie obejmie 6 tysięcy osób. Prócz burżuazji wysiedlone zostaną osoby, którym zarzucane jest złośliwe obarczanie sądów sowieckich przez nieuzasadnione skargi. W Kijowie i w Charkowie akcja wysiedlania burżuazji jest na ukończeniu.

ARTYKUŁY NIEUWZGLĘDNIONE.

Prawda 8.I. Najpilniejsze zadania zagłębia Donieckiego. — Należy wziąć pod uwagę nauki jesiennej kampanji siewnej.

Trud 9.I. Uzbrojona Polska (o armji polskiej). Robotnicy polscy witają notę tow. Litwinowa.

Poslednija Nowosti 2.I. Sprawa Woyciechowskiego (korespondencja z Warszawy).

Rul 5.I. Rosjanie w Polsce.

Zakł. Gr. Prac. Dr., S. z o. o., Nowy Świat 54, tel. 15-56 i 242-40. Drukowane na prawach rękopisu.